

Valtuustoaloite painonappien poistamiseksi jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden väyliltä

Tampereella on yleistä, että tullessaan risteykseen jalankulkija ja pyöräilijä joutuu painamaan nappia saadakseen liikennevalon vaihtumaan. Vaikka yhden painonapin painaminen on sinänsä pieni vaiva, kertautuu vaikutus kun päivittäiselle työ- tai asiointimatkalle osuu useita painonappiylityksiä. Jalankulkijoille ja pyöräilijöille on painonapin avulla osoitettu oma autoilulle alisteinen paikkansa liikennemuotojen hierarkiassa. Ei siis ole ihme, että liikenne- ja kaupunkikehityskeskustelussa törmää usein termiin kyykytysnappi, puhuttaessa näistä kevyenliikenteen painonapeista. Painonapit heikentävät kestävien kulkumuotojen houkuttelevuutta.

Painonapilla on oikeata estevaikutusta. Jos esimerkiksi myöhästyy sopivasta painamisajasta sekunninkin, niin voi joutua odottamaan lähes kaksi täyttä valokiertoa. Autot pysähtyvät kyllä risteävän autoliikenteen vuoksi, mutta kävelijälle ei syty vihreä, koska hän painoi sekunnin liian myöhään. Erilaisten vammojen tai apuvälineiden kanssa arkeaan eläville painonappijärjestelmä tuo ylimääräisiä vaikeuksia. Jos kulkee pyörätuolilla tai rollaattorin kanssa, painonappia painaakseen joutuu usein kiertämään ja nappiin voi olla vaikea ylettyä, erityisesti talvella, kun lumipolanne haittaa napin saavutettavuutta. Myös monet lastenvaunujen kanssa liikkuvat kokevat painonapit hankalina.

Pyöräilijä joutuu usein nousemaan pyörän selästä ja kurkottamaan nappia jalankulkijoille varatulta tienosalta, painonappi kun on usein sijoitettu vain jalankulkijoiden puolelle. Erityisen hankalaa tämä on lukkopolkimien kanssa tai taakkapyörällä liikuttaessa. Talvella painonapit saattavat olla lumikasan takana, eikä niihin ylety nousematta kokonaan pyörän päältä. Nappijärjestelmän vuoksi pyörällä pitää myös kiirehtiä risteykseen painamaan nappia sen sijaan, että voisi lähestyä risteystä sovittaen nopeutensa valokiertoon.

Valtuustoaloitteenani esitän, että Tampereella ryhdytään nopeisiin toimiin painonappien poistamiseksi kevyenliikenteenväyliltä ja jalkakäytäviltä.

Tampereella 18.12.2023

Juhana Suoniemi